

روپريان پژوهش

۹۰

سازوکارهای تحقیق پیمایشی

موسسه براسمليات پيمائش، از انتشارات فرجام

(۱۳۸۵)

محمد مهدی کریمی

سرشناسه : کریمی، محمدمهدی، ۱۳۵۷ -

عنوان و نام پدیدآور : ساز و کارهای تحقیق پیمایشی : مروری بر عملیات پیمایش، از آغاز تا فرجام (دفتر سوم)

مشخصات نشر : قم، حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : ۱۰۲ ص.

فروست : رهپویان پژوهش، ۱۰.

ممسلسل: ۷۹۴ شابک ۶-۲۸-۰۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یلدداشت : دفتر به معنای ترتیب کارهاشه به معنی جلد نیست

موضوع : تحقیق - روش‌شناسی - دستنامه‌ها - تحقیق - دستنامه‌ها

شناسه افزوده : حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر

رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ / ۹۰۴ / ۵۵ / ۵۱۸۰

شماره کتابشناسی ملی : ۴۰۷۹۸۰۴ رده بندی دیویی : ۰۰۱/۴۲

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
کتابخانه آیت الله العظمی بروجردی

مرکز پژوهش‌ها
دفتر مدیریت حوزه‌های علمیه خواران

نام کتاب : ساز و کارهای تحقیق پیمایشی (دفتر سوم)

(مروری بر عملیات پیمایش، از آغاز تا فرجام)

نویسنده : محمد مهدی کریمی

ناشر: مرکز نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران)

تعداد صفحه و قطع : ۱۰۲ صفحه / رقعی

نوبت چاپ : اول - زمستان ۹۴

شمارگان : ۲۰۰۰ نسخه

قیمت : ۶/۰۰۰ ریال

چاپخانه : نگارش

شابک ۶-۲۸-۰۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

آدرس: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، واحد ۱۱۴

دفتر مرکزی: ۳۷۸۴۲۵۴۳ فروشگاه: ۳۷۸۴۲۵۴۴

پیامک ۳۰۰۰۲۱۴۴۴۰

Hajar@whc.ir Hajar.whc.ir

فهرست مطالب

۹..... ۸۵ مقدمه

۱۱..... ۸۶ تعریف پیمایش

۱۲..... ویژگی‌های روش پیمایش

۱۲..... ۱. انواع پذیری و چند منظوری

۱۲..... ۲. تخصص و کاربری

۱۳..... انواع تحقیق پیمایشی

۱۳..... ۱. تحقیق توصیفی

۱۴..... ۲. تبیین: جستجوی علل انتابت

۱۴..... انتخاب موضوع یا مسئله تحقیق

۱۵..... ادراکی بودن

۱۵..... بسیط بودن

۱۵..... خرد بودن

۱۵..... قابلیت بررسی داشتن

۱۶..... نو بودن

۱۶..... مرتبط با رشته تخصصی محقق

۱۶..... شفاف بودن

۱۷..... مراحل انجام تحقیق پیمایشی

۱۷..... ۱. کلیات

۱۷..... ۲. ادبیات نظری تحقیق

۱۷..... ۳. روش‌شناسی تحقیق

۱۸..... ۴. تجزیه و تحلیل داده‌ها

۱۸..... ۵. خلاصه و نتیجه‌گیری

۱۹..... ۸۷ کلیات

۲۱..... بیان مسئله

۲۵..... اهمیت و ضرورت تحقیق

۲۷..... اهداف تحقیق

۵۵ ادبیات نظری تحقیق

۲۹	پیشینه تحقیق
۳۱	چارچوب و مبانی نظری
۳۴	نظریه فشار ساختی
۳۶	نظریه تضاد
۳۷	نظریه تعارض نقش‌ها
۳۷	نظر روانشناختی
۳۸	فرضیه
۳۹	ویژگی‌های فرضیه
۴۰	مداخل تحلیل

۵۶ تحقیق

۴۳	روش یا نوع تحقیق
۴۵	جمعیت (جامعه آماری)
۴۵	نمونه آماری
۴۶	حجم نمونه آماری
۴۶	شیوه نمونه‌گیری
۴۹	انواع نمونه‌گیری احتمالی
۴۹	انواع نمونه‌گیری غیراحتمالی
۵۰	ابزار گردآوری اطلاعات
۵۱	سنجش اعتبار (Validity) و پایایی (Reliability)
۵۱	اعتبار
۵۱	پایایی
۵۳	۱. منابع و ریشه‌های ناپایایی
۵۳	۲. آزمون پایایی
۵۴	۳. بالا بردن پایایی
۵۴	تعریف نظری و عملی متغیرها
۵۶	انواع متغیرهای تحقیق
۵۶	شاخص سازی
۵۹	سنجش
۶۰	سطوح سنجش
۶۰	سنجش از طریق طیف‌بندی
۶۱	۱. طیف بوگاردوس

۶۳	۲. طیف لیکرت
۶۵	۳. طیف تورستن
۶۶	۴. طیف گاتمن
۶۸	۵. طیف ازگود یا برش قطبین
۷۰	طراحی پرسشنامه
۷۱	انواع پرسش‌ها در تحقیقات پیمایشی
۸۲	تجزیه و تحلیل داده‌ها
۸۳	۱. آمار توصیفی
۸۴	۲. آمار استنباطی
۸۷	۳. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌الزار SPSS
۹۵	محاسبه آمار توصیفی
۹۹	۴. خلاصه و نتیجه‌گیری
۹۹	پایانه
۱۰۱	۵. منابع

www.ketaboo.ir

مقدمه

تحقیق: از ریشه «حق» است. حق: یعنی آن چه که درست، استوار و ثابت باشد. به بیان دیگر تحقیق: کوشش روشمند برای پاسخ‌گویی به مسئله‌های علمی است که منجر به نوآوری و پیشرفت علم می‌شود.

وروش هم: یعنی: «مجموعه مرحله به مرحله انجام یک فعالیت، که سبب ایجاد اثری می‌شود. روش: یک خط مشی معقول و منظم برای رسیدن به یک هدف معین است» درحقیقت: «روش تحقیق: مجموعه‌ای از قواعد، ابزار و راه‌های معتبر (قابل اطمینان) و نظام‌یافته برای بررسی واقعیت‌ها، کشف مجهولات و دستیابی به راه حل مشکلات است.

از سوی دیگر باید دانست که تحقیقات بر اساس حیثیت‌های گوناگون، تقسیم‌بندی‌های متفاوتی دارند. تحقیقات بر اساس روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، به دو دسته اسنادی و میدانی طبقه‌بندی می‌شود. در روش اسنادی محقق با استفاده از اسناد و مدارک به مطالعه موضوع مورد تحقیق می‌پردازد. تکنیک‌های مورد استفاده در این روش؛ کتاب‌ها، مقالات، آمارنامه‌ها، اخبار و

سخنرانی‌ها و تصاویر و اسنادی از قبیل سنگ‌نوشته‌ها است. ولی در روش میدانی، محقق مستقیماً با واحدهای نمونه تحقیق (آزمودنی‌ها) سر و کار دارد. شاخص‌ترین روش میدانی، روش پیمایش است. در این نوشتار نحوه انجام تحقیقات پیمایشی بوسیله محقق ارجمند جناب محمد مهدی کریمی با قلمی روان و زیبا و با نهایت دقت و ظرافت - که در حقیقت، عصاره و خلاصه‌ای از دفتر اول و دوم است - نگاشته شده است. از این رو شایسته است تا از توانایی ایشان در بازنمایی تلخیص گونه، تعاریف مفهومی گویا و ارائه نمونه‌های ارزنده کاربرد در حیطه تحقیق پیمایشی مانند: چارچوب نظری، پرسشنامه کاربردی، هر یک از مراحل دیگر و همچنین ورود آموزشی به عرصه نرم‌افزاری SPSS و چگونگی انجام آن - با تمرکز به تعریف و تصویر - سپاسگزاری نموده و اجرشان را خداوند متان حواله نماییم. امید که این رهنمودها به طرز شایسته مورد استفاده پژوهشگران گرامی قرار گرفته و زمینه پیمودن گام‌های اساسی را به منظور دستیابی به تحقیقات پیمایشی فاخر در عرصه‌های گوناگون را فراهم آید. انشاء الله